

Tutki-Kokeile-Kehitä 2018 –finaalin tulokset

Tutki-Kokeile-Kehitä (TuKoKe) on kannustanut ja tukenut lapsia ja nuoria tutkimaan ja kehittämään jo yli 35 vuoden ajan. Vuodesta 1979 järjestetty kilpailu on Suomen pitkäaikaisin lapsille ja nuorille suunnattu tiede- ja teknologiakilpailu. Se on avoin kaikille alle 21-vuotiaille lapsille ja nuorille. Kilpailu käydään neljässä sarjassa: alku- ja esiopetus, peruskoulu, toinen aste sekä Y sarja, jossa tekijät sijoittuvat iältään eri sarjoihin. Tieteenaloja ei ole rajattu ja osallistua voi tutkimuksella, projektilla tai keksinnöllä. Kilpailun tavoitteena on kannustaa ja innostaa lapsia ja nuoria tiede- ja teknologiaharrastukseen.

Vuoden 2018 TuKoKe-kilpailuun saapui ennätysmäärä töitä 176 kappaletta, joita oli tekemässä 340 lasta ja nuorta. Kilpailun neuvottelukunta päätti puheenjohtajansa, Aalto-yliopiston professori **Kalevi Ekmanin**, johdolla kutsua finaaliin yhteensä 36 työtä.

Palkintojenjakotilaisuudessa 6.4. Aalto Design Factorylla jaettiin yhteensä lähes 17 000 euroa stipendeinä. Lisäksi viisi työtä palkittiin edustusmatkalla kansainvälisiin tapahtumiin. Erikoispalkinnoilla palkittiin 29 työtä. Myös ohjaajia palkittiin finaalisissa.

Lisätietoa kilpailusta:

www.tuko.fi

www.facebook.com/tutkikokeilekehita

Finaalityöt palkittiin seuraavasti:

Sarja I, esi- ja alkuopetus ja Sarja Y, eri ikäisten sarja

1.palkinto 400 € jaettiin töille

Ympäristöystävällinen kaupunki

Maatullin ala-asteen koulun Ympäristöraati (1.–6. lk), 24 oppilasta

Ohjaaja Taru Martikainen

Projektissa tavoitteena oli oppia ympäristöystävällisen rakentamisen ja elämisen periaatteita. Lapset etsivät tietoa ja suunnittelivat tämän pohjalta kaupungin, joka toteuttaa ympäristöystävällisen rakentamisen periaatteita. Ennen rakentamista suunnitelmat esiteltiin toisille ja ideoita kehitettiin saamien palautteiden perusteella. Tämän jälkeen kaupunkien pienoismallit rakennettiin kierrätysmateriaaleista. Jatkosuunnitelmissa tekijöillä on pohtia, millaisia ihmisiä näissä kaupungeissa asuu. Työssä korostuu lasten osallisuus ja yhdessä oppiminen.

Mikä on kalan lempiruokaa?

Saimaanharjun päiväkotia Satulaiva, 26 esikoululaista

Ohjaaja Kirsi Rehunen

Lapset pohtivat kysymyksiä kaloihin ja kalastamiseen liittyen. Ryhmä kävi mm. ongella ja kokeili, millaista syöteistä kalat pitävät. Projektin aikana myös perheitä kannustettiin mukaan tekemään kokeita, esimerkiksi kokeilemaan erilaisia syöttejä ja erilaisia kalastussäitä. Ryhmä vieraili myös Maretariumissa ja tutustuivat omiin suosikkikaloihin. Lisäksi päiväkodilla vieraili vanhempia lapsia asiantuntijoina kertomassa mm. kalastusharrastuksesta. Monipuolisessa ja laajassa projektissa on keskitytty lasten omiin kysymyksiin ja etsitty vastausta niihin.

Tunnustuspalkinto 300 € jaettiin töille

Eläköön eläimet

6.4.2018 Jasmin Välimäki/Kehittämiskeskus Opinkirjo
puh 050 432 2058

Maatullin ala-asteen koulun 1.-luokkalaiset, 22 oppilasta
Ohjaaja Taru Martikainen

Jaakon kivitutkimus 2018

Jaakko Olenius
Ohjaaja Soile Hanttu

Sarja II, 3.–9.-luokkalaiset

1. palkinto 800 € jaettiin työlle

Riisi, kaura vai lehmä? Tutkimus maitotuotteiden ympäristövaikutuksista

Kirika Karppinen, Anna Savilahti ja Saga Soininen
Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Ohjaaja Katariina Yliheikkilä

Työssä on vertailtu maidon, riisi- ja kauramaidon ympäristövaikutuksia. Tekijät ovat tehneet laajan taustatyön ja ottaneet selvää mistä tuotteiden raaka-aineet tulevat, kuinka suuria hiilidioksidi ja metaanipäästöt ovat sekä kuinka paljon vettä ja peltopinta-alaa tuotteen valmistamiseen on tarvittu. Työ on huolellisesti toteutettu ja laaja projekti ajankohtaisesta aiheesta.

2. palkinto 650 € jaettiin työlle

Parakkien lämpötilaerot niiden käytöstä riippuen

Maija Putkonen ja Anni Kokkonen
Rantakylän yhtenäiskoulu
Ohjaaja Merja Kankaanpää

Tekijät ovat tutustuneet fysiikan lämpöoppiin tämän työn kautta. He ovat halunneet etsiä ratkaisun parakkien lämpötilaeroista aiheutuvaan pukeutumisongelmaan. Työssä pohditaan, miten eri asiat vaikuttavat parakin lämpötilaan: sijainti, käyttötarkoitus, oppilaiden määrä, käytetyt laitteet ja liikkeen vaikutus. Tekijät havaitsivat selkeitä nousuja lämpötilassa, kun luokka oli täynnä ja viilentymistä, kun se oli tyhjä. Tutkimuksen perusteella tekijöiden suositus on, että ainakin aamuisin parakeissa käytettäisiin villasukkia. Työ on tehty huolella ja aitoon ongelmaan on lähdetty etsimään ratkaisua.

3. palkinto á 450 € jaettiin töille

Tuohta noin

Leevi Kantanen
Okkolan koulu
Ohjaaja Anssi Kirjalainen

Tekijä on innostunut tuohen hyötykäytöstä levy muodossa ja murskeena. Tekijä on itse valmistanut tuohilevystä lautasen ja muovannut korkin tuohimurskeen ja liiman avulla. Tekijä on päässyt läheiseen ammattikorkeakoluun suorittamaan tekemilleen tuotteille lujuuskokeita. Työ on hyvin laaja alakoululaisen työ, jossa aihetta on käsitelty perusteellisesti. Työssä nousee esille tekijän oma mielenkiinto.

Nuorten näkemys nuorisokulttuureista 2010-luvun Suomessa

Tilda Lassila
Pakilan yläaste
Ohjaaja Eeva-Maiju Aulin

Tekijä on kiinnostunut siitä onko nuorisokulttuurilla alakulttuureita, tuntevatko nuoret kuuluvansa niihin ja mitä mieltä nuoret ovat ”nykynuorista”. Tekijä on toteuttanut kyselyn, jonka vastauksia hän on käsitellyt ansiokkaasti. Tuloksia on luokiteltu ja analysoitu erinomaisella tavalla. Tekijä on löytänyt kolme alakulttuuria,

6.4.2018 Jasmin Välimäki/Kehittämiskeskus Opinkirjo
puh 050 432 2058

lätkäjätkät, massalissut/primadonnat ja uusnatsit/rasistit. Tutkimuksen tulosten mukaan musiikki ja vaatteet todettiin vaikuttavan nuorisokulttuureihin, mutta moni nuori koki kuuluvansa ”normaaleihin” nuoriin.

Tunnustuspalkinto á 300 € jaettiin töille

Vesi on ihmeellinen

Aada Paavola, Neea Paavola ja Viivi Päivärinta
Takalo-Raasakan koulu
Ohjaaja Jenni Vikki

Koulu

Riina Myllymäki ja Tianna Pajukangas
Köyhäjoen koulu
Ohjaaja Tanja Rajala

Avaruusmatkailu aikojen saatossa - eilen, tänään ja huomenna

Luukas Paukkonen
Pyörön koulu
Ohjaaja Piia Hannukainen

Natural medicines versus antibiotics

Adam Yousfi

Olivatko kesät ennen lämpimämpiä ja talvet kylmempiä ja lumisempia?

Marianne Lyly
Pakilan yläaste
Ohjaaja Eeva-Maiju Aulin

Hajautetun osakesalkun arvonkehitys 10 vuoden ajalla (2008–2017)

Tuure Skyttä
Pakilan yläaste
Ohjaaja Eeva-Maiju Aulin

Vesien ominaisuuksia

Lauri Seppäläinen
Pakilan yläaste
Ohjaaja Eeva-Maiju Aulin

Jauhomatojen kasvatusta ja käyttö

Tuomas Talasmaa
Pakilan yläaste
Ohjaaja Eeva-Maiju Aulin

Vesitutkimus

Oona Kälkjä, Sanni Tohmola ja Anni Kemppainen
Ritaharjun koulu
Ohjaajat Kaisa Ikäheimonen ja Riikka Piltonen

Tunnustuspalkinto á 200 euroa sekä STEK Sähkökisan palkinnot á 500 euroa jaettiin seuraaville töille

Musta mango ja muuta sähköistä sosetta

Oksavan koulun 6. luokka, 10 oppilasta

6.4.2018 Jasmin Välimäki/Kehittämiskeskus Opinkirjo
puh 050 432 2058

Ohjaaja Ossi Savola

Tuulivoimala

Niilo Vuopala, Helga Parkatti ja Elias Heroja
Ritaharjun koulu
Ohjaaja Kaisa Ikäheimonen

Sarja III, lukio ja ammattikoulu

1. palkinto á 1200 € jaettiin töille

Exploring SIR Epidemic Modelling and the Basic Reproduction Number

Anne-Maria Salmela
Ressun Lukio
Ohjaaja Chong Su

Työssä on tavoitteena selittää epideemisen mallintamisen perusteita ja peruskäsitteitä. Tekijä on työssään tarkemmin keskittynyt SIR-malliin (tartunnalle alttiit, tartunnan saaneet ja tartunnassa toipuneet). Työssä nousee esiin tekijän aito kiinnostus ja halu ymmärtää aihetta.

Tempestatistics

Petteri Pulkkinen, Dennis Marttinen ja Benjamin Pettinen
Helsingin matematiikkalukio & Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu
Ohjaaja Ville Tilvis

Työssä tavoitteena oli valmistaa liikuteltava ja uudelleenkäytettävä sääluotausjärjestelmä. Järjestelmään sisältyvät sääluotain ja maa-asema ja se hyödyntää GSM-verkkoa datan siirtämiseen. Kehitettyä järjestelmää on testattu myös käytännössä. Työn tekijät osoittivat luovuutta, innostuneisuutta ja laajaa osaamista.

2. palkinto 1000 € jaettiin työlle

Itsetehty hiukkaskiihdytin

Anni Kauniskangas, Hanna Lempiäinen, Jani Haapala ja Aaron Haarti
Helsingin matematiikkalukio
Ohjaaja Teppo Harju

Työssä on rakennettu itse hiukkaskiihdytin kierrätysmateriaalista. Kiihdytintä on testattu ja kehitetty näiden kokeilujen perusteella. Projektin on monipuolinen omasta innostuksesta syntynyt työ, jonka toteuttamiseen vaadittu monipuolisesti erilaisia taitoja.

3. palkinto 800 € jaettiin työlle

Nuorten silmin - sata vuotta sisällissodan jälkeen

Iris Fontell, Ilmari Snicker, Aamos Valjus, Riku Yamaguchi, Eetu Timonen, Ronja Koskinen, Otto Litkey, Hiski Huovila ja Emmi Pelkonen
Olarin lukio
Ohjaaja Sari Halavaara

Espoon kaupungin museon kanssa toteutettu hanke, jossa nuoret tutustuivat museon arkistoihin ja tekivät historian tutkimusta. Projektin tuloksena syntyi kahdeksan digitarinaa vuoden 1918 sisällissodan aidoista kohtaloista Espoossa. Tarinat olivat esillä myös museossa. Tekijät ovat käsitelleet aihetta laajasti ja omaperäisellä tavalla.

Tunnustuspalkinto á 400 € jaettiin töille

Calculating the Optimal Time for a Race Car to Refuel

6.4.2018 Jasmin Välimäki/Kehittämiskeskus Opinkirjo
puh 050 432 2058

Santeri Langdon
Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Ohjaaja Katja Mannila

Testilaitte käämitykkien hyötysuhteelle

Petteri Haverinen
Lahden Lyseo
Ohjaaja Tarja Vierinen

EDTA titraation ja kalsium-ionisuutta mittaavan elektrodin veden kovuuden mittaamisen tarkkuuden vertailu

Sonja Tervola
Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Ohjaaja Katariina Yliheikkilä

To what extent can artificial sports supplements be replaced with natural options?

Anas Mimouni
Tampereen lyseon lukio
Ohjaaja Kaarina Ojasti

What is the impact of charity food aid in achieving food security in developed countries?

Rinna Väre
Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Ohjaaja Agnieszka Janus-Hiekkaranta

Mustan huumorin käyttö Antti Tuomaisen Mies joka kuoli -romaanissa

Nikolas Drosdek
Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Ohjaaja Tuula Uusi-Hallila

Ryhtiä tarkkaileva web-kamerasovellus

Pinja Pessi ja Josefiina Kuisma
Päivölä / Valkeakosken Tietotien lukio
Ohjaajat Merikki Lappi, Esa Lappi ja Jesper Hjorth

Lämpövoimalan vaikutukset suolilevän kasvuun Itämeressä

Sofia Sokolowski
Ressun lukio IB
Ohjaaja Piia Koponen

Raitiotien vaikutukset usean kampuksen opiskeluun Tampereella

Tomi Lukkarinen ja Veikko Laitamäki
Päivölä / Valkeakosken Tietotien lukio
Ohjaajat Merikki Lappi, Esa Lappi

How does the location of a tree in contrast to road activity affect the amount of lichen and number of lichen species present?

Miina Heikkinen
Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Ohjaaja Marjo Petäjähaho

Hutunkeitto kahden pelaajan äärellisenä pelinä

6.4.2018 Jasmin Välimäki/Kehittämiskeskus Opinkirjo
puh 050 432 2058

Olli Järviemi
Päivölä/Valkeakosken Tietotien lukio
Ohjaajat Esa ja Merikki Lappi

Bolsheviks and intention to abolish money during War Communism

Christofer Talvitie
Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Ohjaaja Steven Huxley

To what extent did the 1919-1932 Prohibition Act affect criminality in Finland 1920-1931?

Anna Tuuri
Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Ohjaaja Steven Huxley

***

Kansainvälisiin tapahtumiin Suomea lähtevät edustamaan seuraavat työt ja ohjaajat

Intel International Science and Engineering Fair kilpailuun matkustavat Petteri Haverinen (Testilaitte käämitykkinen hyötysuhteelle) ja Olli Järviemi (Hutunkeitto kahden pelaajan äärellisenä pelinä). Ohjaajana mukaan lähtee Tarja Vierinen Kilpailu järjestetään 13-18.5. Pittsburghissa, Pennsylvaniassa.

European Union Contest for Young Scientists järjestetään 14.-19.9. Dublinissa, Irlannissa. Kilpailuun Suomea edustamaan lähtevät Petteri Pulkkinen, Dennis Marttinen ja Benjamin Pettinen (Tempestatistis) sekä Anne-Maria Salmela (Exploring SIR Epidemic Modelling and the Basic Reproduction Number). Ohjaajana kilpailumatkalla on mukana Ville Tilvis.

Genius Olympiad järjestetään 11.-15.6. Oswegossa, New Yorkissa. Kilpailussa Suomea edustaa tieteen osalta Sofia Sokolowski (Lämpövoimalan vaikutukset suolilevän kasvuun Itämeressä).

***

STEK Sähkökisassa palkittiin lopputapahtuman ulkopuolelta seuraavat työt

Mikä pystyy tuottamaan sähköä?
Jonne Myllymäki ja Esa Koskinen
Köyhäjoen koulu
Palkintona 300 euron rahastipendi.

Miten sähkö kehittyi?
Iikka Huntus, Petteri Kettu ja Sulo Peltoniemi
Kaustisen keskuskoulu
Palkintona 300 euron rahastipendi.

***

Kilpailun neuvottelukunnan erikoispalkinnot jaettiin seuraaville töille

Tekniikan museo palkitsi sarjassa III historia-/yhteiskuntateemaisen työn:

Bolsheviks and intention to abolish money during War Communism
Christofer Talvitie

Palkintona vuoden museokortti, jolla pääsee vierailemaan maksutta lähes 160 museossa koko Suomessa.

Teknisten aineiden opettajat TAO ry palkitsi työn, jossa ilmenee teknologinen kekseliäisyys:

Musta mango ja muuta sähköistä sosetta
Oksavan koulun 6. luokka
Palkintona 100 euron rahastipendi.

Taloudellinen tiedotustoimisto TAT palkitsi kiertotalousteemaisen työn:

Ympäristöystävällinen kaupunki
Maatullin ala-asteen koulun Ympäristöraati
Palkintona 150 euron rahastipendi.

Tiedekeskus Heureka palkitsi seuraavat työt:

Jaakon kivitutkimus 2018
Jaakko Olenius

Tuohta noin
Leevi Kantanen

Vesi on ihmeellinen
Aada Paavola, Neea Paavola ja Viivi Päivärinta

Avaruusmatkailu aikojen saatossa - eilen, tänään ja huomenna
Luukas Paukkonen

Natural medicines versus antibiotics
Adam Yousfi

Tuulivoimala
Niilo Vuopala, Helga Parkatti ja Elias Heroja

Palkintona Heurekaan vapaaliput.

Tekniikan Akateemiset TEK palkitsi

Parhaan posterin ja ständin

Tempestatistics
Petteri Pulkkinen, Dennis Marttinen ja Benjamin Pettinen

Ympäristöystävällinen kaupunki
Maatullin ala-asteen koulun Ympäristöraati (1.–6. lk), 24 oppilasta

Vesi on ihmeellinen
Aada Paavola, Neea Paavola ja Viivi Päivärinta

6.4.2018 Jasmin Välimäki/Kehittämiskeskus Opinkirjo
puh 050 432 2058

Palkintona 150 euron stipendi.

Parhaan suullisen esityksen

Natural medicines versus antibiotics
Adam Yousfi

Palkintona 100 euron stipendi.

Työn, jossa korostuu luovuus

Hutunkeitto kahden pelaajan äärellisenä pelinä
Olli Järvinieni

Palkintona 100 euron stipendi.

Innostuneimman tutkijan

Eläköön eläimet
Maatullin ala-asteen koulun 1.-luokkalaiset, 22 oppilasta

Palkintona 100 euron stipendi.

Työn, jossa tieteellistä menetelmää on hyödynnetty parhaalla tavalla

Itsetehty hiukkaskiihdytin
Anni Kauniskangas, Hanna Lempiäinen, Jani Haapala ja Aaron Haarti

Palkintona 100 euron stipendi.

Työn, jossa on käytännöllisin idea

Natural medicines versus antibiotics
Adam Yousfi

Palkintona 100 euron stipendi.

Ohjaajille jaettiin lisäksi seuraavia palkintoja

Step Systems Oy:n 250 euron lahjakortilla palkitaan Ossi Savola ja Kaisa Ikäheimonen.

Suomen Luokanopettajat ry palkitsi Luokanopettajan Päiväkirjalla seuraavat ohjaajat

Taru Martikainen
Anssi Kirjalainen
Jenni Vikki
Tanja Rajala
Pia Hannukainen
Ossi Savola